

Ohje FSTD-evaluoinnin jälkeisille toimille

Tämä tiedote on tarkoitettu suomalaisille FSTD-operaattoreille. Tässä tiedotteessa kerrotaan kuinka FSTD-operaattorin odotetaan raportoivan korjaavista toimista Traficomin FSTD-evaluointien jälkeen. Tämä tiedote täydentää Traficomin internetsivuilla esitettyä ohjetta "*Guidance for FSTD operators*".

Määräykset edellyttävät FSTD-operaattoria antamaan raportteja FSTD-evaluointiraportissa esitettyjen asioiden korjaavista toimista (ks. AMC2 ARA.FSTD.100(a)(1) kohta (b)). Traficom pyytää lähettämään raportit sähköpostitse seuraavan ohjeen mukaan:

- Sisällyttämällä asian diaarinumero sähköpostin otsikkoon. Diaarinumero on tunniste, jonka saa Traficomin tarkastajilta ennen evaluointia. Diaarinumero on muotoa TRAFICOM/XXXXXX/05.00.04.00/2021. Sähköpostin otsikko voi siis olla esimerkiksi "*B737 FFS -evaluoinnin 1.2.2021 statusraportti, TRAFICOM/12345/05.00.04.00/2021*".
- Osoittamalla vastaanottajaksi evaluoinnin teknisen tarkastajan, sekä Traficomin kirjaamon: kirjaamo@traficom.fi
- Lähettämällä yhdessä sähköpostissa vain yhtä FSTD-evaluointia koskevan raportin. Tämä selkeyttää mahdollista asioiden jatkokeskustelua, kun yhtä laitetta ja evaluointia koskevat asiat pysyvät yhdessä sähköpostiketjussa.

Seuraavalla sivulla esitetään tarkempaa tietoa raportoinnista.

Traficom on alkanut seurata EASA:n toimintatapaa ja alla esitetyt periaatteet ovat samankaltaiset EASA:n kanssa. Muutos aiempaan nähden on, että FSTD-operaattori ottaa selkeämmän roolin FSTD:n teknisten puutteiden korjauksien aikatauluttamisessa. Evaluoinnin ja korjaavien toimien raportoimisen on siten tarkoitus edetä seuraavasti:

1) Traficom suorittaa FSTD-evaluoinnin ja antaa siitä **evaluointiraportin**.

Evaluointiraportissa voi olla sekä FSTD-laitetta koskevia puutteita (osioissa 6.1 ja 6.2), että myös hallintojärjestelmän prosesseja koskevia havaintoja ja kommentteja (osio 6.3):

- Osioissa **6.1 ja 6.2** esitetyt asiat ovat **kyseistä FSTD:tä koskevia puutteita (englanniksi "defects")**, jotka edellyttävät FSTD-operaattorilta toimia (poislukien suositukset, joita ei ole pakollisia toteuttaa). Näiden osioiden asiat eivät ole juridisesti ORA.GEN.150:n tarkoittamia *havaintoja*. Jos asia vaikuttaa FSTD:n käyttäjiin, on asianmukaiset lisäykset tehtävä FSTD:n tekniseen lokiin (eli avoimien vikojen luetteloon) käyttäjien nähtäville.
- Osiossa **6.3** esitetyt asiat taas ovat **hallintojärjestelmää koskevia havaintoja ja kommentteja**. Ne liittyvät prosesseissa havaittuihin puutteisiin. Yksittäinen virhe ei välttämättä johda havaintoon, mutta jos evaluoinnilla nähdään selkeä puute prosessin toimimisessa, niin asia nostetaan kappaleeseen 6.3. Kappaleessa esitetyt havainnot on käsiteltävä ORA.GEN.150:n mukaisesti, eli niille on tehtävä mm. juurisyyanalyysi ja muut vaaditut toimet.

Huomaa:

Mikään ei estä tekemästä täysiä ORA.GEN.150:n mukaisia toimia myös osioiden 6.1 ja 6.2 asioille! Mutta Traficom ei voi suoranaisesti vaatiakaan sitä, koska juridisesti osioiden 6.1 ja 6.2 asiat eivät ole puhtaasti hallintojärjestelmää koskevia havaintoja. Tästä syystä raporteihin on lisätty osio 6.3.

FSTD-operaattorin on syytä tarkastella saamiaan FSTD-evaluointiraportteja myös kokonaisuutena. Jos esim. operaattorilla on kolme laitetta ja jos evaluointiraporteissa on kaikilla laitteilla havaittu samankaltaisia puutteita vaikkapa QTG-testien osioissa 2.a, niin voidaan todeta yrityksessä olevan järjestelmällinen puute kyseisten testien suorittamisessa. Evaluointiraporteissa ei ehkä ole nostettu asioista havaintoja kappaleessa 6.3, koska raporteissa esitetään vain yhtä FSTD:tä koskevaa tietoa, eikä ole summattu operaattorin koko toimintaa, mutta operaattorin on siis syytä huomioida itse tämä kokonaiskuva ja avata itse hallintojärjestelmän havainto aiheesta.

2) FSTD-operaattori lähettää Traficomille **statusraportin 30 päivän kuluessa** evaluoinnin jälkeen (ks. AMC2 ARA.FSTD.100(a)(1)). Statusraportti kertoo korjauksista ja toimista. FSTD-operaattorin odotetaan vastaavan kaikkiin evaluointiraportin luvussa 6 esitettyihin kohtiin. Jos korjaavat toimet eivät ole valmistuneet, niin operaattori kertoo sille syyn, sekä miten ja milloin korjaavat toimet on tarkoitus saada valmiiksi. On tärkeää huomata, että mainitut asiat (eli syy, miten ja milloin) ovat erittäin tärkeitä tietoja, jotka on aina sisällytettävä statusraporttiin.

Jatkuu seuraavalla sivulla.

- 3) Traficom tarkastelee saapuneen statusraportin ja siten monitoroi FSTD-operaattorin toimia. **Traficom vastaa** statusraporttiin seuraavien periaatteiden mukaisesti:

Evaluointiraportin luokitus	Evaluointiraportin kappale	Traficom vastaus statusraporttiin
Unacceptable	6.1.A, 6.2.A	Traficom toteaa asian suljetuksi tai edellyttää lisää toimia ja asettaa uuden määräajan statusraportin tietojen pohjalta.
Reservation	6.1.B, 6.2.B	
Limitation	6.1.D	
Unserviceability	6.1.C	Traficom kuittaa tiedon vastaanotetuksi, tai pyytää lisätietoja tai lisää toimia. Mutta Traficom ei totea asiaa suljetuksi tai aseta uutta määräaika.
Recommendation for improvement	6.1.E, 6.2.E	
Comment	6.1.F, 6.2.F	
Management system	6.3	Traficom toteaa asian suljetuksi tai edellyttää lisää toimia ja asettaa uuden määräajan statusraportin tietojen pohjalta.

Yllä on yleisohje, josta Traficom saattaa tarpeen mukaan poiketa. Traficom harkitsee uudet määräajat FSTD-operaattorin statusraportin perusteella. Operaattorin on siis tärkeää aina antaa suunnitelma avoimille asioille suunnitelluista toimista ja aikatauluista. Tärkeää on myös huomioida, että yllä olevassa taulukossa on harmaalla korostettu asiat, joihin Traficom siis lähtökohtaisesti vastaa vain toteamalla statusraportin tiedot vastaanotetuksi. FSTD-operaattorin vastuulla on hoitaa toimet loppuun ja vahvistaa asia suljetuksi.

- 4) Jos asioita jää avoimeksi, niin FSTD-operaattori lähettää **uusia statusraportteja** aina ennen seuraavien määräaikojen täyttymistä. Ja taaskin, jos korjaukset eivät ole valmistuneet määräaikaan mennessä, niin operaattori kertoo sille syyn, sekä miten ja milloin korjaavat toimet on tarkoitus saada valmiiksi.
- 5) Edellä olevat **kohdat 3-4 jatkuvat silmukkana**, kunnes kaikki korjaavat toimet on saatettu päätökseen. Traficom monitoroi korjaavia toimia statusraporttien kautta. Esimerkiksi seuraavan kaltaisissa tilanteissa Traficom puuttuu tilanteeseen:
- Statusraportteja ei saavu määräaikoihin mennessä
 - Raportoidut korjaavat toimet eivät ole asiallisia
 - Korjaavien toimien suunnitelma tai aikataulu eivät ole asiallisia

Tällaisessa tilanteessa Traficom aloittaa kommunikoinnin FSTD-operaattorin kanssa asiasta. Jos tilanne ei vaikuta korjaantuvan, niin Traficom siirtyy harkitsemaan *special evaluoinnin* tai ad-hoc -auditoinnin suorittamista.

Huomaa:

On syytä huomata, että jos vuotuisen evaluoinnin lähestyessä on vielä avoimena edellisen vuoden evaluoinnissa tehtyjä huomioita, niin tilanne on lähtökohtaisesti huono. Tällöin evaluointia ei välttämättä edes suoriteta ennen korjauksia ja laite siten menettää FSTD-hyväksymistodistuksen oikeudet, tai jos evaluointi suoritetaan, niin vanhat avoimet huomiot todennäköisesti nostetaan korkeammalle prioriteetille uudessa evaluointiraportissa.

Tässä tiedotteessa esitetyt seikat saattavat vielä täsmentyä, kun tätä prosessia käytetään. Siksi Traficom lähettää tämän ohjeen ja sen tulevat muutokset FSTD-operaattoreille. Huomaa, että EASA:n NPA 2020-15 ehdottaa muutosta tähän prosessiin, joten tulevaisuudessa onkin odotettavissa muutos.

Kiitos yhteistyöstänne.